Dvojzubec,
náčelník Ploskohlavců.

Dvojzubec se vyhoupl na bělouše a ujížděl na něm s větrem o závod, mávaje oštěpem.

Bibliotéka zábavných spisův č. 68.

Dvojzubec,

náčelník Ploskohlavců.

Povídka ze Skalných hor v Americe.

Mládeži i dospělým upravil

MATĚJ KARAS.

V PRAZE

Nakladatel F. KYTKA, knihkupec.

Tisk a papír Aloise Wiesnera v Praze.

I.

V národním parku.

V západních zemích Spojených obcí severoamerických vypíná se vysočina Kordillerská, kterouž na východ ohraničují Rocky Mountains (č. Mauténs) čili Skalné hory. Co je nejpodivnějšího na světě, to nalézá se na této vysočině. Strašná poušť Koloradská, prostá všeho rostlinstva a pokrytá pískem do nesmírné dálky, velmi úrodná údolí Kalifornská s pšeničnými poli, veliké lesy a háje na Sierře Nevadě s obrovskými stromy, jež dosahují výše přes 100 metrův a objemu přes 15 metrů, řeky tekoucí v kaňonech čili roklích i 1000 metrů hlubokých, kotliny s kolmými skalními stěnami na 600—1200 metrů vysokými, slapy a vodopády na sta metrů vysoké, ohromné spousty hor s vrcholky přes 4000 metrů vysokými: to vše nalézá se na vysočině Kordillerské a naplňuje nás největším úžasem.

*

Nade všecky krajiny americké vyniká velikolepostí svou kotlina, ležící uprostřed Skalných hor a obklíčená horami Gallatinskými, Wind-Riverskými a Sněžnými. Majíc rozlohy 9000 čtverečních kilometrů, zasahuje do státu Wiomingu a territorií Idaho a Montana. Ji protéká v celé délce od jihovýchodu k severozápadu řeka Yellowstone, která zde tvoří veliké jezero, v západní části prýští se řeka Madison, hlavní pramen řeky Missouri, jež tekouc k jihovýchodu, vlévá se do Atlantického oceanu, splynuvši s veletokem Mississippi; v nejjižnější pak části má své prameny Hadí řeka, která spojivši se s řekou Kolumbií, se ústí do oceanu Tichého.

Řeky tyto jsou vodou zásobovány z tisíců horských zřídel a vodotrysků, mezi nimiž jsou nejedny, které mohutností svou daleko převyšují pověstné gejzery islandské. Koryta jejich tu vinou se velikými rovinami, porostlými krásnými sosnovými lesy, ve kterých se prohánějí jeleni, losi a medvědi, tu zase náhle snižují se, tvoříce prahy a hluboké úzké rokliny, v nichž voda rázem valí se, stříká a pění se, neb končí se na vysokých skalních stěnách, tak že voda s výše 50 i více metrů s hrozným hukotem se vrhá do rokle, tolikéž metrů hluboké. Stěny skalní zde jsou potaženy na mnoha místech sněhobílým vápnem a sádrou, onde zase jsou

pokryty všelikými hlaťovými útvary, sestávajícími větším dílem ze tmavošedé síry. Tato síra je prostoupena červenými, zelenými a černými pruhy, které pocházejí z prosakování mineralních pramenů, z tisíců otvorů se prýštících.

Nejpodivnějším útvarem této krajiny jsou vodojemy u řeky Gardineru, jež se vlévá do Yellowstonu. Jsou takřka přirozenými lázněmi, které tu nad sebou stupňovitě nakupeny jsou. Obzvláště tady vyniká horký pramen na Bílé hoře, přepodivném pahorku zvýší 70 metrů. Tento pahorek, jsa na vrcholu sploštělý, skládá se ze samých leskle bílých vápenných stěn, které tvoří stupňovité tarasy, zahalené napohled bílými závoji, podobajícími se zmrzlým vodotryskům. Když pak přijdeme blíže, shledáme, že tyto stupně tvoří polokruhovité pánve, které majíce v průměru 3 decimetry až i 2 metry a tolik jsouce i zvýší, vystupují nad sebou až k vrcholu, který maje v objemu 700 metrů, pokryt jest podobnými pánvemi a miskami jako úbočí. V nich vře voda z vnitřku pahorku se prýštící, která přetékajíc přes kraje, naplňuje nižší pánve a misky a tak stéká se stupně na stupeň až k úpatí pahorku. A tento proud vřelé vody nejen utvořil usazováním vápence celou tu podivnou skupinu samorostlých nádob, nýbrž i ozdobil vnitřní jejich stěny nejkrásnějšími

barvami červenými, žlutými a zelenými ve všech odstínech.

Mimo uvedené divy oplývá tato rozkošná krajina na Yellowstonu četnou zvěří. Zejmena jezero Yellowstonské oživeno je pelikány, labutěmi, kanadskými husami, kachnami, potápkami, volavkami a jeřáby, od nichž pod večer nízké ostrovy se bělají. V jiných částech krajiny té jsou domovem orlové, sokoli, krahujci, káně a všeliké druhy kurů. V jezeře Yellowstonském je veliké množství pstruhův a v říčkách jsou velmi hojné vydry, jichž na sta lze viděti po soumraku si hráti; také bobři provozují tu své stavitelské umění. I zubrové či bůvoli zhusta navštěvují travnatá údolí.

Jedinou nepříjemností této krajiny jsou jedovatí chřestýši, v některých místech zvláště četní, před kterými radno velmi na pozoru se míti.

Podivuhodná tato kotlina, ležící nad mořem přes 2000 metrův a se všech stran obklopená horskými velikány, pokrytými věčným sněhem, byla po dlouhý čas úplně neznáma. Ani Indiani nenavštěvovali jí, vyhýbajíce se úzkostlivě tajemné horské krajině. Teprve náš krajan, o němž dále bude řeč, upozornil milovníky přírody na divy uprostřed Skalných hor, když byl po několik roků letní měsíce tady trávil. Roku 1869. odebrala se tam společnost cestovatelů

s generalním inženýrem Washburnem v čele, by spatřili vlastníma očima neobyčejnou krajinu. Zpráva Washburnova přiměla vládu Spojených obcí k tomu, že vystrojila roku 1871. zvláštní výpravu do oné krajiny, by ji důkladně prozkoumala. V čele této výpravy byl geolog profesor F. W. Hayden, jenž podav o čarovné krajině obšírnou zprávu, způsobil, že kongres Spojených obcí dne 2. března r. 1872. prohlásil území ležící při vzniku řek Yellowstonu a Madisonu v obvodu 3575 anglických čtverečních mil *za veliký národní park, věnovaný zábavám a zdravotním účelům lidu Spojených obcí.*

Odůvodněno bylo ono památné prohlášení takto: „Žádný lakotný soukromník neobrátí v majetek svůj těch krás a památností, které příroda v obvodu této podivuhodné krajiny nakupila; žádný spekulant nevloží hrabivé ruky své na léčivou sílu četných horských zřídel, aby uzdravení hledajícím ukládal těžkou daň za svobodné požehnání přírody; žádný podnikavý živnostník nebude pleniti pěkných rozsáhlých lesův údolí Yellowstonského, nebude ku svému prospěchu užívati žlutě se lesknoucích skal a těžiti z honby a rybolovu v čarokrásné krajině. Nezakrnělý a nedotknutý zachován bude tento divů plný kraj národu americkému, těm tisícům a tisícům, kteří někdy pohrnou se na tyto vysočiny jako do nejkrásnějšího útulku

letního, aby se radovali z čarovných útvarů přírody, honili v lesích zvěř, chytali ryby v jezerech a ručejích, vyhledávali uzdravení v horských zřídlech. Hostitelem bude národ sám, jenž ustanoví zvláštní komissi, kteráž bude zřizovati cesty a mosty z peněz, každého roku k tomu účelu povolených, která bude udělovati povolení k zakládání závodův a ústavů všeho druhu, a která bude bdíti nad tím, aby území jednou ohraničené zůstalo svobodným a nikdo aby v něm neosoboval práva vlastnictví."

V této utěšené krajině trávil letní měsíce již od roku 1866. český lovec *Jan Kohout*, kochaje se pohledem na nevídané jinde divy přírody a zabývaje se honbou na zvěř, která nejsouc ani bílými, ani rudými lovci znepokojována, v úžasném množství tady se zdržovala. Na podzim obyčejně sestoupil s vysokých hor a vyměniv si ve tvrzi Bentonu, hlavním stanovišti americké společnosti kožešinné, hojné zásoby kožešin za náboje, obuv, oděv a jiné potřeby, procházel s puškou na rameně travnatá údolí řek Yellowstonu, Galatinu, Medisonu a Jeffersonu a lesnaté návrší je obkličující. Dotčená údolí mají podnebí velmi mírné, tak že na př. u tvrze Bentonu koně a hovězí dobytek v zimě do stájů se nezavírají, ani se nekrmí, ježto mohou sami bez obtíže s dostatek potravy si vyhledati.

Jan Kohout pocházel z Vůjny u Příbrami, malé vesničky pod vrchem téhož jména. Jeho otec byl tam hajným ve službě hraběte Martinice. Po jeho smrti nastoupil na toto místo Jan, jenž byl krátce před tím lesnický ústav s dobrým prospěchem odbyl. Za rok po otcově smrti rozžehnala se se světem i jeho matka a mladý hajný, vypověděv službu, odebral se do Ameriky. To se stalo na jaře roku 1866. Lidé tenkráte povídali, že mladý Kohout odešel do nového světa za Marií, dcerou statkáře Kazdy, jenž před rokem do Ameriky se byl vystěhoval.

II.

Dvojzubec.

Na počátku měsíce června r. 1869. seděl Jan Kohout jednoho rána na břehu jezera Yellowstonského, chytaje na udici pstruhy. Pojednou rozlehla se za ním rána z pušky.

„Co to?“ zvolal český lovec. „Posud nevkročila do tohoto čarovného údolí žádná lidská noha, pokud je mi povědomo. Mám snad společníka?“ Nejspíše inženýr Washburn přišel se podivat na divy přírody, o nichž jsem mu byl vyprávěl.“

Vytáhl z vody udici, zavinul šňůru a pak prut zarazil do země. Nato sňal s ramena pušku a maje natažený kohoutek, chvátal do blízkého smrkového lesa. Když přišel k prvnímu stromu, spatřil, an obrovský medvěd předníma nohama objímá rudého lovce, jenž ho pevně drží za krk, chtěje uchrániti svůj obličej před jeho zuby.

V okamžiku byl český lovec u bojujících a přiloživ hlaveň své pušky na hlavu dravcovu, spustil. Medvěd pustiv svého soupeře, skácel se mrtev k zemi.

„Mé největší díky, sire!“ zvolal v dobré angličině Indian, oblečený po evropsku a krváceje z ran na zádech, jež mu šelma svými drápy byla způsobila. „Vysvobodil jste mne od jisté smrti, neboť jsem již nebyl s to, bych rozlícenému zvířeti odolal.“

„Nemáte zač děkovati,“ odpíral Kohout, „učinil jsem jen svoji povinnosť i těší mě, že jsem vám mohl pomoci. Nyní svlékněte se sebe kabát, podívám se na rány a pokusím se o to, bych zastavil krev.“

Nato pomohl mu při svlékání, pak namočiv šátek, vymyl mu rány a obvázal je.

„Rány jsou jen lehké,“ pravil český lovec k cizinci. „Pojďte nyní do mé chatrče, kdež si musíte ulehnouti a tiše se chovati, aby se vaše rány brzy zahojily.“

Nyní uvedl český lovec hostě do své chatrče, která stála na kraji lesa. Byla docela jednoduchá. Sestávala z několika kůlů po dvou a po třech do země zaražených, mezi nimiž ležely na sobě smrkové klády, jen na hrubo otesané. Mezery a skuliny byly vyplněny mechem a suchou travou. Strop tvořily též klády, vedle sebe položené a svrchu drnem pokryté. Z předu byl otvor, jenž v dolejší své části se zandaval lisou z latí zhotovenou, v hořejší části zůstal otevřen, aby mohl sloužiti za okno. Malý otvor ve stropě byl komínem.

Rovněž prostý byl i nábytek. Při jedné stěně bylo lože, mechem a travou vystlané a pokryté medvědí kožešinou a vlněnou pokrývkou; při druhé stál stůl, zhotovený z otesaného kmenu, a za ním jednoduchá lavice. Uprostřed bylo ohniště a nad ním visel na řetěze měděný kotel, v němž si náš poustevník upravoval jídlo. V koutě ležely nejnutnější nástroje, jako sekera, pila, nebozez, hoblík a strouhák. Nad stolem visel na stěně kříž a plechový obrázek P. Marie Svatohorské.

Před chatou bylo drnové sedátko a kolkolem zelenaly se větévky jesenového stromu, jež byly do země zastrkány, by chránily chatrč před jedovatými chřestýši, kteří se těchto stromů velmi štítí. Opodál byl sklípek, v němž český lovec ukládal své zásoby masa.

„Tady si lehněte a tiše se chovejte!“ napomínal Kohout raněného. „Přinesu vám něco k jídlu.“

Nato šel do sklepa, sňal se stropu pověšenou kýtu a podal ji hosti, řka: „Krájejte si zatím, než připravím pstruhy a tlapy medvěda, jenž dnes váš život ohrožoval.“

Indian nedal se mnoho pobízeti a statně si pochutnával na studené zvěřině. Český lovec odešel k místu, kde ležel zastřelený medvěd, a uřízl mu tlapy. Pak šel k jezeru a vyndal pstruhy z malého rybníčku, načež vrátil se do svého obydlí. Tady rozdělal mohutný oheň a upekl pstruhy i tlapy medvědovy.

Když poobědvali, stáhl Kohout medvěda a vyvrhl ho. Nato položil kůži na zemi, by uschla, a rozsekal maso, kteréž pak odnesl do svého sklepa.

Indian brzy se vyléčil. Ve společnosti svého hostitele navštěvoval památnosti čarovné krajiny, dávaje na jevo veliké potěšení, kdykoliv spatřil některý nový úkaz, jejž přírodními zákony hleděl vysvětliti. Český lovec žasl nad jeho rozsáhlými vědomostmi.

„Divíte se, že to všecko vím,“ pravil Indian, načež pokračoval:

„Když jsem byl ještě chlapcem, vzal mne jednou otec s sebou a uvedl mě do této tajemné krajiny. S bázní a strachem pohlíželi jsme na

podivné úkazy přírodní, přičítajíce je velikému duchu Manitovi a jeho podřízeným duchům. Nezůstali jsme tu dlouho, obávajíce se, bychom nepopudili jich proti sobě.

Vrátivše se k svému kmenu, nalezli jsme tam křesťanského missionáře, jenž jal se nám vykládati učení víry křesťanské. Uvěřili jsme a dali se pokřtíti. Missionář přiměl mého otce k tomu, by mě poslal na vysoké školy. I přišel jsem do města Filadelfie, kdež jsem na útraty Jezuitů studoval. Učil jsem se tam latině, řečtině, počtům a vědám přírodním.

Měl jsem se státi knězem. Avšak toužil jsem po tom, bych spatřil své rodné bratry, slyšel krásné zvuky své mateřštiny a lovil zvěř v horách Skalných a ta neodolatelná touha mě k tomu svedla, že jsem dal vale velikému městu a studiím a vsedl na železnici, kteráž mě dovezla až do Ogdeonu na Solném jezeře. Jel jsem po dráze Pacifické, právě letos dokončené, 512 zeměpisných mil. Odtud jsem se pustil roklinami a úžlabinami Skalných hor k severu, bych navštívil čarovná místa, kteráž od mého dětství v mysli mi utkvěla a pak odebral se ke svým milým bratřím. Chci u nich zůstati a svými vědomostmi je šťastnými učiniti.

Beze všeliké nehody dostal jsem se do této čarovné země, ssál do sebe lahodný vzduch horský a těšil se z neobyčejných přírodních

úkazů. Tu náhle stál naproti mně veliký medvěd. Vystřelil jsem na něho a dal se na útěk. Medvěd rozlícený pustil se za mnou. Když byl ode mne vzdálen již jen několik kroků, chopil jsem se nože a postavil se proti šelmě. Ale medvěd tlapou vyrazil mi nůž a objal mě pevně. Tu mi seslal Bůh anděla strážce v osobě vaší a vám mám co děkovati za svůj život. I nezapomenu toho nikdy."

Český lovec pochválil Indiana za jeho snahu prospěti svým soukmenovcům a otázal se ho, ku kterému kmenu indianskému náleží.

„Moji soukmenovci slují Flatheadové čili Ploskohlavci a mají svá sídla ve Skalných horách na severozápadní straně od této země. Já se jmenuji William Wilkins, však mé pravé jméno je *Dvojzubec*, ježto mi narostl silnější a delší špičák v hořejší čelisti. A toto jméno je mi milejší než jméno, jehož jsem užíval ve Filadelfii a jež mi zní cize a protivně."

Kohout kývl hlavou, dávaje tím na jevo, že mu rozumí a že souhlasí.

Indian pak otázal se: „A proč můj bělolicí přítel dlí v této krajině sám, bez společníků?"

„Příčina je dosti smutna," odpověděl český lovec.

„Nechť ji poví můj bělolící přítel!" povzbuzoval Dvojzubec.

„Jsem z Čech, které náleží k císařství Ra-

kouskému. Můj otec byl hajným na panství hraběte Martinice. Když zemřel, nastoupil jsem na jeho místo. Poznal jsem hodnou dceru statkáře Kazdy a rád jsem ji vídal. I ona mě ráda měla. Otec její pohněvav se se sousedy, prodal hospodářství a vystěhoval se do Ameriky. Žádal jsem ho tenkráte za ruku dceřinu. Nebyl proti tomu, však vybízel mne, bych šel s nimi. I Marie mě za to prosila. Toho jsem však nemohl učiniti, ježto jsem nechtěl opustiti matky. Za půl léta odebrala se i ona na věčnosť. Nemaje tu stání a mysle si na drahou Marii, vypověděl jsem službu, vyprodal, kde co bylo, a pustil se za ocean. Psaní na Kazdovic mne předcházelo. Parník šťastně připlul do New-Yorku. Tady jsem sedl na železnici, která mě za dva dni dovezla do Chicaga. Odtud jsem jel po poště do města Racine, ve státu Wiskonsinu, kdež jsem si koupil koně, bych byl brzo v Kaledonii, nejstarší rolnické osadě mých krajanů ve Spojených obcích amerických.

K večeru jsem dojel do osady. Lidé mi ukázali k farmě Kazdově. Když jsem přijel ke stavení, byla všecka okna jasně osvětlena. Uvnitř hrála hudba. Uvázal jsem na dvoře koně a přistoupil k oknu. Jako když do mne uhodí! Marie měla na hlavě svatební věneček a všickni lidé rozmariny. Vedle ní seděl její ženich.

Nadarmo jsem tedy vystěhoval se do Ameriky. Má drahá Marie byla pro mne ztracena. Vrávoral jsem zpět k svému koni a dal se dovésti do nejbližší hospody, odkud jsem se ráno pustil na zdař Bůh na západ. Toho ostatního se můžete již domysliti.“

Český lovec zamlčel se. Dvojzubec chopiv se jeho ruky, pravil: „Potkalo vás veliké neštěstí i mohu si vysvětliti, proč jste toužil žíti o samotě. Chtěl jste nalézti ve přírodě útěchy a pokoje. Doufám, že mě neočekává nic podobného. Proč pak jste se svým krajanům neprohlásil?“

„Nechtěl jsem Marii učiniti nešťastnou,“ odpověděl Kohout.

Indian svěsil hlavu, načež pravil:

„Můj bratr má pravdu, jednal tak zcela dobře.“

III.

Orel skalní.

Dvojzubec uzdraviv se, jevil na sobě veliký nepokoj. Toužil po své milé otčině. Žádal svého přítele, by ho doprovodil, slibuje mu, že bude vlídně přijat od jeho soukmenovců. Český lovec posud mnoho Indianů nepoznal, i přál si, by

se s nimi blíže seznámil. Proto povolil žádosti Indianově a doprovodil ho do jeho otčiny.

Zásobivše se potravou na několik dní, a vzavše s sebou nejpotřebnější nástroje pustili se k severu. Šli podlé řeky Madisonu, sestupujíce s vysokých hor. Při vtoku jejím do Missouri obrátili se na západ a brali se podlé řeky Jeffersonu. Bylo jim neustále stoupati, až se octli na hřebenu vysokého pohoří. Zraky jejich pásly se na velikolepých útvarech přírodních. Tu strměli do ohromné výše horští velikáni s vrcholky bílými, onde zase ručeje a řeky valily se s ohlušujícím hřmotem do bezedných roklí a propastí.

Najednou se Dvojzubec zastavil, ukazuje na skálu, na níž vlály koňské ocasy, na tyčích upevněné.

„To je hrob mého otce," pravil Indian, „padl rukou zrádného bělocha, který tady naň číhal a pak jej úkladně zastřelil."

To dořek, umlkl a zíral upřeně k památníku *svého otce.*

„Povinnost pomstiti jeho smrt," jal se mluviti rudoch, „neméně pudila mě zpět do otcovských hor a Dvojzubec vykoná, co mu mravem předků je uloženo."

Kohout užasl nemálo, že v srdci jeho vzdělaného přítele indianské mravy a zvyky tak mocně se ozývaly.

„Znám otcova vraha," pokračoval Indian, „jmenuje se Heine, i neustanu, dokud ho nesprovodím se světa."

Nato kráčeli dále, nemluvíce spolu ani slova. Po chvíli pak pravil Indian: „Svůj kmen obohatím. Posud sestává ze žebráků, však za rok bude se skládati ze samých náčelníků."

„Jak chce toho můj rudý bratr docíliti?" tázal se lovec.

„Zcela jednoduše," odpověděl rudý jinoch. „Velmi pilně jsem studoval vědy přírodní, zvláště nauku o dobývání drahých kovů. Jsem přesvědčen, že v těchto horách se nalézá zlato u veliké hojnosti i pokusím se o to, bych ložiska zlatá nalezl."

Nato vytáhl z kapsy kladívko a urazil kámen z bělavé skály, která tu do veliké výše strměla.

„Toto je křemenec," pravil Indian, ukazuje kámen lovcovi. „Nevidí v něm můj bratr množství žlutých plíšků?"

Kohout vzav do ruky kámen, podíval se naň a pravil: „Zdá se, že k tomuto křemenci připojena je slída."

„Nikoliv, to není slída," odpíral rudoch, „nýbrž ryzí zlato. Tento vzácný kov nalézá se tu již na povrchu. I bude lze tyto skály lámati, zlatonosný křemenec na prach roztloukati a se rtutí míchati. Zlatý prášek a zlaté šupinky spojivše se se rtutí, nabudou větší tíže a při

vypírání padnou ke dnu, kdežto lehký křemencový prach vodou se odplaví. Zlato se rtutí spojené čili amalgované, jak se vědecky říká, dá se pak do hrnců, v nichž se tak dlouho bude pražiti, až všecka rtuť se v páry promění a jen čisté zlato zůstane. Rtuťové páry zachytí se do studené vody a padnou pak opět jako rtuť ke dnu, tak že při amalgování nebude ztráty rtuti. Tuna zlatonosného křemence dá i přes 50 tolarů výtěžku."

„Můj rudý bratr dobře užil studií svých ve Filadelfii, by mohl prospěti svým soukmenovcům," chválil lovec. „Zná se výborně v dobývání zlata, jehož si lidé tak váží, i zjedná tím svým bratřím značného bohatství. Budou mu za to zajisté povděčni."

„Ale skály zlatonosné nedrží samojediné v sobě zlato," pokračoval Indian. „Rozpadávajíce se na vzduchu ve štěrk, písek a jíl, bývají omývány vodou, která zvětralé části s sebou odnáší a v údolí jako náplav nahromaďuje. V takovémto náplavu nalezá se zlato v zrnech a valounech někdy dosti velikých; nejednou byl nalezen zlatý valoun v ceně několika set dolarů. Ze zlatonosného náplavu lze dobyti zlata rýžováním. Vykope se jáma tak hluboká, až se v ní přijde na písek promíchaný lesknoucími žlutými šupinkami a zrnky, tento zlatonosný písek se nabere na pánev a podrží tak dlouho

pod vodou prudce tekoucí, až všechen jalový písek se spláchne a jen zrnka zlatá a železná na dně pánve zbudou. Míchá-li se v tomto zbytku kapesním magnetem, přilnou železná zrnka k magnetu a tak oddělí se od zlata. Mám za to, že úžlabiny a rokle v těchto horách jsou tak bohaty na zlatý písek, že bude lze jej s prospěchem rýžovati. I ty, můj ochranče, budeš bráti podílu na bohatství těchto hor.“

Český lovec mu poděkoval za jeho velikomyslnosť, načež oba šli mlčky vedle sebe, stoupajíce na vysočinu.

Když vystoupili nahoru, rozkládala se před nimi rozsáhlá planina. Uprostřed ní stála indianská osada, skládající se z kuželovitých chyší, z nichž vystupoval kouř. Okolo osady pásla se četná stáda koní, skotu a bravu.

Dvojzubec stanul. Pohlížeje na svou milou domovinu, které byl několik let neviděl, byl velmi pohnut. Rty jeho tiše pohybovaly se, prosíce Boha za požehnání přemilé vlasti.

„Pojďme dále!“ vyzval Indian svého průvodce.

Osada, kterou před sebou viděli, byla vzdálenější, než by kdo si myslil; vystupovalyť obrysy její určitěji čistým vzduchem, jaký na vysokých horách se naleză.

Pojednou blížil se k nim z dáli jezdec. Divoce vlála v povětří hříva divokého oře a

nohy jeho sotva dotýkaly se země. Maně vzpomněl si Kohout na bílého oře prairijního, vůdce divokých koňů.

Jezdec když přijel k našim poutníkům na několik kroků, stanul, zamávl oštěpem v povětří a otázal se: „Čeho pohledávají tady bílé tváře?“

„Což nezná Orel skalní již svého bratra?“ odvětil Dvojzubec.

Indian seskočil s koně, aby příchozího pozdravil. Ale vida ho v oděvu evropském, zděšeně na krok ustoupil.

„Což z Dvojzubce se stala bledá tvář?“ vytýkal Indian.

„Orel skalní budiž bez starosti,“ pravil soudruh Kohoutův, „tento oděv zmizí a Dvojzubec bude Flatheadem jako ty.“

Indian přistoupil nyní k Dvojzubcovi a podal mu pravici, řka:

„Můj bratr vítejž nám! Avšak učiní dobře, odloží-li cizí oděv, než vstoupí do sídla svých otců.“

„Zcela dobře,“ přisvědčil Dvojzubec. „Můj bratr učiniž ze mne opět rudého bojovníka, mé srdce po tom velmi touží. Orel skalní má snad s sebou barvy?“

„Tady jsou!“ odpověděl tázaný.

Před očima žasnoucího českého lovce udála se s civilisovaným Indianem rychlá proměna.

Skalní orel vpletl mu ve vlasy pestrá péra, obličej mu pomaloval žlutou hlinkou a pak i paže a prsa přetřel. Dvojzubec se nyní ničím nelišil od svého soukmenovce. Hrdě povstal, sebevědomě okolo sebe pohlížeje.

Avšak i Orel skalní byl hrdým na své umění, jímž Dvojzubce v rudocha proměnil. Spokojeně pohlížel na svého soukmenovce.

„Nyní pojďme!“ vyzval Dvojzubec své soudruhy. „Avšak dříve se projedu na mustangovi, bych zkusil, zdali ještě dovedu jezditi.“

To dopověděv, vyhoupl se na bělouše a ujížděl na něm s větrem o závod, mávaje oštěpem svého bratra a vyrážeje ze sebe válečný ryk.

Orel skalní a český lovec ubírali se krokem za ním, jdouce k vesnici. Indian jevil velikou radost, vida Dvojzubce uháněti po planině.

„Můj bratr bude zajisté náčelníkem svého kmene,“ pravil Orel skalní k lovci beze všeliké závisti, „jeho srdce v cizině zůstalo rudým.“

Osada indianská pojednou se oživila. Zpozorovali tam cizince a shromáždili se velmi četně před vesnicí.

IV.

Missionář.

Když český lovec s Orlem skalním přišli do vesnice, oči všech obrátily se na ně. Ze zástupu vystoupil starý kněz v oděvu černém a vzezření velebného a přiblížil se k nim.

„Pochválen buď Pán Ježíš!“ pozdravil je.

„Až na věky, amen!“ poděkoval Kohout.

„Kdo je onen jezdec, který tam po pláni se prohání?“ otázal se missionář.

„Dvojzubec,“ odpověděl lovec.

„Dvojzubec!“ zvolal u velikém úžasu kněz. „Jáť jsem myslil, že je daleko ve Filadelfii.“

„Před týdnem se vrátil a navštivil krajinu na řece Yellowstonu, kdež jsme se spolu sešli,“ vysvětloval Kohout.

„To je mi velmi divno,“ pravil missionář, nevšímaje si Orla skalního. Avšak Indian sám jal se mluviti, řka:

„Můj bratr znepřátelil se s bílými tvářemi a proto vrátil se ke svému kmenu.“

Missionář dal na jevo, že tomu nemůže ani věřiti.

Zatím přiklusal Dvojzubec k tlupě svých soukmenovců, kteří poznavše ho, dali se do velikého jásotu. Dvojzubec děkoval máváním

oštěpu. Spatřiv svého bývalého učitele, seskočil s koně a s velikou úctou blížil se k němu.

„Co vidím, můj synu?“ pravil missionář. „Ani tebe nepoznávám. Tak brzy tě omrzely vědy, ustoupivše bývalé divokosti?“

„Můj otec nehněvejž se na mne!“ prosil Indian. „Poznal jsem ve Filadelfii lidi s nepěkné stránky. Kdyby byli všickni jako ty nebo můj přítel lovec, nebylo by se srdce mé odvrátilo od nich.“

Missionář otázal se: „Chceš vésti opět bývalé živobytí?“

„Z celého srdce, otče!“ odpověděl Indian.

„Veškeré studie přijdou tedy na zmar?“ vytýkal dále kněz.

„Nikoliv, otče,“ odpíral Dvojzubec. „Jimi učiním svůj kmen bohatým, aby mohl tím spíše odolávati útokům bělochů.“

Stařec smutně svěsil hlavu. Poznalť, že všecka péče, již si dal s vychováním svého žáka, přišla na zmar. Mimo to mohl býti tento neúspěch na škodu jeho lidumilnému působení. Co mu to dalo práce, než je přemluvil, by upustili od starodávného zvyku smačkávati malým dětem lebky a tak přirozený tvar hlavy měniti, od čehož obdrželi jméno Flatheadů čili Ploskohlavců! Co mu to dalo poučování, než vyvrátil jejich mylný náhled, že dostanou se do nebe jen ti, kdo buď v boji padli, neb jinak

násilnou smrtí sešli, kdežto lidem, kteří přirozenou smrtí zemřeli, bude po celá století bydleti pod větvemi velikých stromův! I požívání lidského masa bylo mu vykořeniti, kteréž dálo se při náboženských obřadech od čarodějů, na kteréž všickni pohlíželi s obdivem smíšeným s hrůzou.

Dvojzubec obrátil se nyní ke svým známým, podávaje jim ruky. Všickni ho upřímně vítali, při tom na jevo dávajíce, jak je těší, že se navrátil ku mravům starobylým jejich kmene. Pozdravovali jej jako náčelníka, od něhož závisí osvobození kmene, jakožto vůdce, jenž je povede k bývalé slávě.

Missionář jal se mluviti s českým lovcem, řka: „Dvojzubec je velmi nadaný jinoch. I měl jsem za to, že se vzdělá na missionáře a bude otcem a vůdcem svého kmene, že soukmenovce své bude naváděti, aby zanechajíce lovu a boje, věnovali se pracím míru, vzdělávaní polí a chovu dobytka.“

Kohout missionáři pověděl, co byl slyšel od svého rudého přítele o bohatství Skalných hor, jehož chce užiti k obohacení svých soukmenovců.

„I to nebude ku prospěchu Flatheadům,“ pravil kněz. „Zlato nepřináší požehnání. Zlato přinese větší škodu rudochům než bělochům, ježto jim poskytne prostředků, by mohli žíti

jen svým nezkroceným náruživostem. Toliko v rolnictví a v chovu dobytka je spása rudého muže.“

Tak mluvil ctihodný kněz. Kohout mu dal za pravdu, věda, že slova lidumilova plynou z pramene nejlepšího. Bylo mu ho líto, že v očekávání svém byl tak sklamán.

Brzy nato rozešel se zástup rudých mužů, žen a dětí. Dvojzubec a jeho bratr Orel skalní rozloučivše se přátelsky s missionářem, vedli svého bílého hostě do vigvamu jemu ustanoveného.

V.

První indianské rýžovny.

Brzy po svém návratu do osady otcovské jal se Dvojzubec ve skutek uváděti své plány. Ve společnosti českého lovce, svého bratra a několika soukmenovců prohlížel rokle a údolí, jimiž tekly ručeje se Skalných hor, pátraje po drahém kovu. Vybírajíce z rečišť písek, dávali jej na plochou mísu. Tuto drželi proti proudu a potřásali jí. Voda odnášela lehká křemenitá zrnka, těžká zlatá zrnka zůstávala na dně nádoby, lesknouce se ve sluneční záři. Všude nalézali zlatý písek, však nejvíce v potoce pod Duhovým slapem.

Duhový slap byl utvořen širokým potokem, jenž s kolmé skalní stěny, na 50 metrů vysoké, s ohlušujícím hukotem dolů se řítil. Proud vody dopadaje k patě skály, rozbíjel se o úskalí, pěnil se, stříkal na všecky strany a proměňoval své vlny v miliony malinkých kapek, které jako mračno nad slapem se vznášejíce, vysokou skalní stěnu šedým závojem zahalovaly. Slunce svítíc, vytvořilo zde krásnou duhu, která v oblouku nad slapem se pnula. Proto zván byl slap tento Duhovým.

Aby byl chráněn před zlou povětrností, pořídil si český lovec nejprve chýši. S pomocí svých indianských přátel porazil několik stromů, osekal je a pak kmeny klada na sebe mezi kůly, vystavěl si dřevěný srub, podobný onomu, v němž přebýval na řece Yellowstonu.

Nyní dali se všickni do práce. Nabírajíce na ploché mísy zlatonosný písek, vypírali jej. Počavše pod Duhovým slapem, prošli koryto potoka zdélí dvou hodin. Štěstí jim bylo příznivo, tak že v krátkém čase měli dosti veliké hromádky zlatých zrn, mezi nimiž byly mnohá zvící hrachu a bobu. Zvážívše je, shledali, že vytěžili zlata asi 20 amerických liber (9 kilogramů) v ceně 4500 dolarů. Dvojzubec si byl sice umínil, že povzbudí své soukmenovce k rýžování zlata. Ale věda, že oni si neváží zlatého kovu a hledání zlatých kaménků považují za za-

městnání rudým bojovníkům nepříslušné, odložil provésti svůj úmysl, až by jim ukázal, co vše za zlato dostati lze.

Maje značné množství zlata, vydal se nyní na cestu do Ogdenu na Solném jezeře. Český lovec Kohout, Orel skalní a dva Indiani provázeli jej. Za několik dní přišli na dotčenou stanici dráhy Pacifické. Prodavše tu zlato, nakoupili pokryvek, pušek, střeliva, motyk, rýčův a jiných potřeb, načež touž cestou ubírali se zpět.

Flatheadové spatřivše tolik věcí, jež byl Dvojzubec opatřil, velmi se tomu divili. Ještě více se divili, když jim řekl, že ty věci vyměnil za zlaté kaménky, jež byl v potoce pod Duhovým slapem nasbíral. Nenamítali ničeho proti tomu, když je povzbuzoval, aby společně s ním hledali zlaté poklady.

Na 50 Flatheadů odebralo se s Dvojzubcem k Duhovému slapu, když se byli zásobili potravou na delší dobu. Rozbivše tam stany, dali se do práce. Ježto písek v potoce byl již přebrán, jali se motykou a rýčem pracovati v náplavu po obou březích potoka. Svrchní vrstva země neobsahovala zlatého písku, proto byla skopávána a na hromadu házena. Ale v malé hloubce již se objevila země zlatonosná. Nabírajíce ji na ploché mísy, nosili ji na potok a tam držíce nádoby v proudu, vypírali ji tak

dlouho, až čisté zlato zůstalo. Čím hlouběji kopali, tím bohatší byla země. Když přišli až na tvrdou skálu, která náplavem byla kryta, nalézali kousky zlata zvící hráchu, bobu ano i lískového ořechu.

K radě Dvojzubcově rýžovali později pomocí jednoduchých přístrojů. Porazivše stromy, oklestili je a jejich kmeny vyhloubili na žlaby. Tyto žlaby postavili na podstavce tak, aby jimi mohli potřásati. Na hořejší části žlabů upevnili cedníky, jež byly hrubě z proutí zhotoveny. Na tyto cedníky sypali zlatonosnou zem, kterouž hojně polévali vodou z potoka, cedníky i žlaby silně potřásajíce. Písek i se zlatými zrnky propadl do žlabů, oblázky a jiné kameny byly z cedníků vyházeny. Hlína proměnila se v řídké bláto, kteréž na konci žlabů vytékalo, i zůstala v žlabech jen zlatá zrnka, smísená s pískem. Na slunci obé uschlo i bylo lze foukáním je od sebe odděliti.

Takto pracovali Indiani dva měsíce a vytěžili na sto liber zlata. Déle pracovati nechtěli, toužíce po honbě.

Dvojzubec odebrav se opět s několika soukmenovci do Ogdenu, vyměnil zlato za všeliké výrobky bělochů. Každý Indian byl jimi podělen. Nejvíce je těšili pušky, jež jim nejen dobré služby konaly při lovech, nýbrž je uči-

nili nepřemožitelnými v bojích proti jejich nepřátelům.

Český lovec zanechal na čas rýžování a oddal se opět honbě. Společně s Dvojzubcem a Orlem skalním procházel lesy, stříleje jeleny, srnce, zubry a jinou zvěř. Když uplynulo léto, vrátil se do zimního svého obydlí blíže tvrze Bentonu.

VI.

Obchodník.

Čeští a moravští rolníci stěhujíce se do Ameriky, usazovali se četně ve státu Wiskonsinu, kdež založili v okresu města Racine, ležícího na jezeře Michiganském, nejstarší českou rolnickou osadu Kaledonii. Žije tu přes 200 českých rodin, jež mají dobře zařízené dvorce čili farmy. Hned od prvního počátku byli činnými na poli národním, podporujíce českoamerické časopisy, Slovana Amerikánského a Národní Noviny a povstalou z nich Slavii, jež nákladem bratří Jonášů v Racině vycházely. Národní spolky, Slovanská Lípa a Osvěta, přispívaly značně ke združování českých vystěhovalců, sloužíce obětavě účelům národním i dobročinným. Vystavěli si tu též kostel a založili českou školu.

Uprostřed osady nad jiné vynikala farma Kazdova. Náleželo k ní na 320 akrů nejlepší půdy, stavení její byla v dobrém stavu.

Farmář Kazda požíval veliké vážnosti v celém okolí daleko široko. Vážnost jeho ještě vzrostla, když svou jedinou dceru dal za manželku Snowdonovi, bohatému obchodníku dobytkem, jenž také měl veliké hospodářství.

Mistr Snowdon byl v obchodním spojení s velikými městy na východě a proto se naň obraceli, kdo měli dobytek na prodej. Koupil všecko a dobře zaplatil.

O jeho minulosti nebylo ničeho známo. Povídalo se, že prý býval zlatokopem v Kalifornii, později se v Kaledonii usadil a obchodem mnoho peněz vyzískal. Také si našeptávali, že ví o zlatém ložisku v Rochy Mountains, kamž ob čas pro zlato dojíždí.

Na konci osady nedaleko cesty byla malá farma, k níž patřilo jen 40 akrů půdy. Okolo nízkého stavení strměly veliké duby a buky, je skoro zakrývajíce. Náležela Irčanu Ralfu Boytonovi, jenž pole se svou ženou vzdělával.

Jednoho dne na jaře roku 1870. přijel na koni ke stavení Irčanovu mistr Snowdon. Zaklepav na okno, vyzval farmáře, by vyšel ven.

„Vítám vás, mistře,“ pravil Irčan, otevřev dvéře své chýše. „Pojďte dále!“

„Děkuji, Ralfe!“ řekl na to jezdec. „Rád bych s vámi promluvil mezi čtyřma očima.“

Irčan vyšel z chýše a ubíral se podlé něho.

„Utrpěl jsem velikých ztrát, jež mi nelze nijak uhraditi,“ jal se mluviti obchodník. „Proto musím do Skalných hor. Pojďte se mnou!“

Irčan pokrčil ramenoma, řka: „Nemohu, musím opatřiti role.“

„Vyděláte si desetkráte tolik, než vám role vynášejí,“ sliboval Snowdon.

„To jste řekl před třemi léty také,“ podotkl Irčan, „a co jsem z toho měl?“

„Což jsem vám tenkráte nedal dvě stě dolarů?“ vytýkal obchodník.

„To je sice pravda,“ pravil Boyton, „ale nyní bych tu cestu nekonal ani za čtyři sta tolarů.“

„Dám vám pět set!“ nabízel obchodník.

„To bych si již dal říci,“ řekl Irčan, „avšak pod jednou podmínkou.“

„Pod kterou?“ tázal se Snowdon.

„Zaplatíte-li napřed,“ odpověděl Boyton.

„To nejde, milý Ralfe,“ odpíral obchodník „nemám peněz.“

Irčan podíval se na něho, jako by mu nevěřil.

„Sto zlatých bych vám mohl dáti,“ nabízel Snowdon.

„To je málo,“ podotkl Boyton, „pod dvě stě ani kroku neučiním.

„Buď si tedy!“ přisvědčil obchodník. „Tady jsou dvě stě! Ať jste pozejtří ráno připraven na cestu!“

Rozevřev tobolku, vyňal z ní peníze a podal je Boytonovi. Irčan je přepočetl a vstrčil do kapsy, načež pravil: „Děkuji, mistře Snowdone, pozejtří budu čekati na vás.“

Snowdon pobídnuv koně ostruhami, ujížděl do polí; Boyton ale obrátiv se, šel do své chýše.

„Co ti chtěl obchodník, Ralfe?“ uvítala Irčana jeho žena Kateřina.

Boyton položiv peníze na stůl, podepřel si boky.

„Co tomu říkáš, Kačeno?“ tázal se po chvíli.

„Nejsou to nějaké hříšné peníze, Ralfe?“ tázala se žena. „Zač jsou?“

„Půjdu se Snowdonem do Skalných hor, začež obdržím pět set dolarů,“ odpovídal Irčan. „Toto je závdavek.“

„Mistr Snowdon je člověk potměšilý, nedej se od něho k ničemu zlému svésti,“ napomínala Irčanka. „Předevčírem obdržela jsem psaní od bratra missionáře, jenž nás napomínal, abychom byli živi podlé vůle boží.“

„O, neměj žádných starostí,“ upokojoval ženu Irčan. „Nejdu se Snowdonem na krádež anebo na nějakou loupežnou výpravu, nýbrž

jen do neobydlených krajin, kde se nalézá jakés zlaté ložisko jen obchodníkovi známé.“

„Což není mistr Snowdon dosti bohat, že se odvažuje k takovým dobrodružstvím?“ namítala Irčanka.

„Je náruživým hráčem,“ vysvětloval muž, „a tu mu nebývá vždy štěstí příznivo. Nejspíše mnoho prohrál.“

Boytonová zavrtěla hlavou.

„Ubohá paní Snowdonová, jak je mi jí líto!“ pravila žena. „Zajisté nebyl by mistr Kazda mu dal své jediné dcery za manželku, kdyby to byl předvídal.“

„Není ubohou, vždyť o tom neví,“ odpíral Boyton. „A neví o jiných horších věcech, které její muž má na svědomí.“

„Snad nezabil někoho?“ vyzvídala Irčanka.

„Když před lety byl jsem se Snowdonem na Skalních horách,“ jal se vypravovati Boyton, „setkali jsme se tam s Indiany ploskohlavými. Snowdon, jenž tenkráte měl jméno Heine, spřátelil se zvláště s náčelníkem jejich. Jednoho dne odešli oba z tábora indianského a nevrátili se již. Rozloučil jsem se s Flatheady a ubíral jsem se s hor. Na cestě sešel jsem se se Snowdonem. Když jsem se ho tázal, kde zůstal náčelník indianský, pravil mi, že se prohání po lovištích Velikého ducha. Při poslední naší výpravě do Skalních hor spatřili jsme in-

dianský hrob na skále, ověšený koňskými ocasy. Snowdon hrozně se ulekl a pravil, že je to hrob náčelníka Flatheadů, mezi nimiž jsme před tím byli se zdržovali. Mám za to, že Snowdon jej tenkráte zavraždil."

„A ty, Ralfe, se nezpečuješ s vrahem se vydati na cestu?" vytýkala žena.

„Ostatně kdo ví, jestli jej opravdu zavraždil," omlouval se Boyton. „Nepůjdu-li já s ním, vyhledá si jiného společníka a mně ujde pěkný výdělek."

„Jen abys nemusel pykati za zločin Snowdonůw!" varovala Irčanka. „U Indianů prý panuje krevní msta, jak můj bratr missionář mi povídal, a dostanou-li vás, nevrátíte se zpět a co si já pak zde počnu?"

„Neboj se, milá Kačeno!" těšil ji muž. Budeme se míti na pozoru, bychom se nikde nesetkali s Indiany ploskohlavými."

„A kdyby se tak stalo a oni vám hrozili smrtí, odvolej se na mého bratra, jenž jako missionář mezi Flatheady žije," radila žena, „a jeho vlivu zajisté se podaří, že vás ušetří a propustí."

Kateřina Boytonová schovala nyní peníze do skříně, načež jala se vypravovati svého muže na dalekou cestu.

---

*

VII.

Hadí Indiani.

Jak bylo již podotčeno, opustil český lovec Jan Kohout na podzim nově odkryté indianské rýžovny ve Skalných horách a s bohatým výtěžkem zlatých zrn sestoupil k východnímu úpatí mohutného pohoří, kdež vyhledal svou zimní chatrč na řece Jeffersonu. Uloživ do bezpečného úkrytu svůj poklad, zaměnil rýč za pušku a honil podlé chuti v údolích a na lesnatých návrších. Bylo všude hojnosť zvěře, kteráž byla s hor sešla do údolí mírným podnebím vynikajících

Minula zima a nastalo jaro. Sníh tál na úbočích a vrcholech Skalných hor a vody přelévaly se přes břehy řek a potoků. Lučiny se odívaly novým rouchem, lesy a háje na novo zelenaly se.

Schylovalo se k večeru. Český lovec navrátiv se do své chatrče, odložil pušku a usedl si na drnové sedátko před okénkem svého obydlí. Pohlížeje do dáli, přemýšlel, kam by se měl na jaro a léto odebrati, zdali do divuplné krajiny na jezeře Yellowstonském či k svým indianským přátelům na Skalných horách. O Dvojzubci neslyšel ničeho od podzimku, ježto v zimě nebylo lze dostati se ani do osady Plosko-

hlavcův, ani odtamtud do údolí řeky Jeffersonu, a to pro veliké množství sněhu na Skalných horách, jenž místy i několik metrů zvýší ležel.

Z nenadání objevil se před chatrčí Indian v odění válečném a s odznaky náčelníka a pozdravil překvapeného lovce v dobré angličině.

„Těší mne, že vidím svého přítele Dvojzubce," pravil na to Kohout, „právě jsem o tom přemýšlel, zdali bych se neměl odebrati na Skalné hory."

Dvojzubec vypravoval nyní svému příteli, že byl od svých soukmenovců zvolen za náčelníka a že nyní konají válečnou výpravu proti Hadím Indianům, kteří na východní straně hor Skalných vyšli proti zubrům, vracejícím se z jižních krajin na sever, aby Flatheadům lov překazili. Přichází ho požádat, aby se súčastnil výpravy proti nepřátelským Indianům a pak honby na zubry.

Český lovec přijal pozvání Indianovo, ne že chtěl pomáhati u vraždění rudokožců, nýbrž že zamýšlel překaziti zbytečné krveprolití.

Časně ráno dali se oba na cestu. Dvojzubec šel napřed, veda svého přítele všelikými úvaly a roklemi, až konečně se octli uprostřed Flatheadů, kteří je hlučně pozdravovali. Všickni byli dobrými puškami ozbrojeni.

Tlupa Indianů pustila se nyní k jihovýchodu a dorazila k večeru k posledním výběžkům Skal-

ných hor, za nimiž se prairie jako ohromné zelené moře prostírala. Zastavili se na malém návrší, s něhož Dvojzubec jal se pozorovati, co na prairii se děje.

„Tam jsou Hadové,“ pravil po chvíli náčelník, obrátiv se k českému lovci, „rozbili si tábor, jako by byli ve vlastní zemi. Avšak Ploskohlavci je přepadnou a zahubí, až noc prairii závojem zastře. Ošemetní lupiči chtí nám zubry pochytati, však oni obdrží svou odměnu.“

Když se úplně setmělo, sešli Indiani s návrší a po tichu kráčeli po prairii v onu stranu, kde jasné ohně tábor nepřátelský označovaly. Přiblíživše se tak dalece, že mohli jednotlivé postavy rozeznávati, zastavili se. Jednalo se jim nyní o to, by se přichystali k útoku.

„Nechtěl by mne můj bratr provázeti?“ tázal se Dvojzubec.

Český lovec přisvědčil, podotýkaje, že mu to bude velmi milo.

Náčelník rozkázal svým lidem, aby na místě setrvali, a teprvé, až uslyší výstřel, aby učinili útok na nepřátely.

Na to oba ubírali se k táboru nepřátelskému. Kohout uznal tento okamžik za nejvhodnější, by Dvojzubce odvrátil od zbytečného krveprolití. Vysvětlil mu, že i Hadí Indiani jsou lidé a mají právo na život. Překážejí-li Flatheadům

v honbě, že stačí, když je zaženou. Vyhubiti je bylo by proti vůli Boží. Pušky nejsou pro zabíjení lidí, nýbrž toliko pro zabíjení zvěře, která lidem má za potravu sloužiti.

Náčelník slíbil, že se zachová podlé jeho napomenutí a vystříhá se všelikého krveprolití.

Půda na prairii byla vlnitá a proto nejednou své protivníky s očí ztratili. Konečně stanuli u pahorku, za nímž měli nepřátelé ležení. Kdyby jej obešli, octli by se na prostoře osvětlené a mohli býti snadno poznáni. I šlo o to, dostati se na vrchol pahorku, odkud mohli všecko v ležení pozorovati.

Lezouce po čtyřech, vystoupili nahoru. Odtud spatřili tucet ohňův, okolo nichž asi po dvacíti nepřátelích bylo rozloženo. Opodál stály stráže jako sochy, podepřeny jsouce na své oštěpy a sebou ani nehýbajíce. Okolo nich zvolna se pohybovali mustangové, pasouce se na mladé zeleni.

Bystrý zrak Dvojzubcův brzy celý tábor prohledl.

„Tam sedí dva bledolící muži,“ pravil Indian, ukazuje rukou v jistém směru.

Kohout podívav se tam, spatřil dvě postavy, jež se od ostatních lišily. Byliť to jeho krajané; tak mohl je jmenovati na rozdíl od rudochův, mezi nimiž seděli. Co pak je asi přivedlo do společnosti divokých lovců?

V příčině té otázal se Dvojzubce.

„Snad náhodou octli se mezi Hadími Indiany,“ odpověděl náčelník. „Je mi nemilé, že se tady nalézají. Jak snadno by mohli přijíti o život v boji, který brzy nastane. Náležejí-li k posádce nejbližší tvrze, nastalo by nepřátelství mezi vládou Spojených obcí a mým kmenem, což by bylo jen ke škodě mým soukmenovcům.“

Kohout přisvědčil náčelníkovi, hledě jej odvrátiti od nočního přepadení.

„Tomu nelze se vyhnouti,“ odporoval Dvojzubec, „neboť bych tím přišel o vliv mezi svými soukmenovci.“

Po chvíli pak pravil: „Pokusím se o to, bych je upozornil na nebezpečí, které jim hrozí, a je přiměl k opuštění tábora.“

Nato vyňal hlinku a pomaloval si tvář dle způsobu Hadích Indianů.

„Pušky s sebou nevezmu,“ pravil k českému lovci, „protože bych vzbudil velikou pozornosť, ježto Hadové pušek nemají. Kdybych snad byl poznán a hrozilo mi nějaké nebezpečí, zahvízdnu. Můj bratr nechť potom vystřelí a tím dá znamení Ploskohlavcům k útoku!“

Nyní se Dvojzubec zdvihl, sestoupil s pahorku a opatrně se blížil k táboru. Neměl toho ani zapotřebí. Tam bylo velmi živo. Indiani prozpěvujíce, chodili od ohně k ohni. Brzký

lov zubrův a nastávající hody naplňovaly mysl jejich, tak že si nevšímali ničeho, co se okolo nich dálo. Náčelník Flatheadů přišel do ležení, aniž by si ho kdo všiml, a usadil se u ohně, u něhož oba běloši seděli.

VIII.

Vyznání ze zločinu.

Náčelník Dvojzubec chtěje oba bělochy upozorniti na hrozící nebezpečí, sedl si k jejich ohni, nacpal si dýmku a kouřil.

Oba mluvili spolu nářečím irsko-anglickým, majíce za to, že jim nikdo z rudých mužů nerozumí.

„Pravím vám, Boytone, že nejsme již ani den cesty vzdáleni od svého cíle," řekl jeden z nich."

„Kdyby Pán Bůh dal, mistře Snowdone, bychom již byli mimo tuto společnosť," přál si druhý. „Tito divoši na nás tak pohlížejí, až je člověku nevolno."

„Což na tom, Boytone," pravil první. „Nemáme se čeho báti, poněvadž mají za to, že náležíme k posádce blízké tvrze."

„Podívejte se jen mistře Snowdone na toho, který se naproti nám posadil," vyzýval Boyton.

„Nechce nás zrovna svýma očima probodnouti? Mam za to, že čeká, až usneme, by nás poslal na onen svět.“

Mistr Snowdon pohledl na onoho Indiana a zachvěl se.

„Není tomu tak?“ tázal se Boyton.

„Tento Indian je mi jaksi znám,“ pravil Snowdon. „Nepodobá se náčelníku Flatheadů?“

„Totiž onomu náčelníku Flatheadů, jenž vám tenkráte zlaté ložisko ukázal?“ vyzvídal Boyton.

„Co blábolíte!“ okřikl jej Snowdon.

„Ten je mrtev,“ pokračoval Irčan, nevšímaje si slov Snowdonových.

„Toho mi již nepřipomínejte,“ zakazoval si po tichu obchodník. „Víte přece, že již se nejmenuji Heine, jemuž náčelník Flatheadů ono ložisko ukázal, a že je mi to nemilé, když se o tom mluví!“

„A proč by vám to bylo nemilé, mistře Snowdone?“ vyzvídal Irčan. „Pro tu řeč vám nehrozí žádné nebezpečí, tito rudoši nevědí, čeho tu pohledáváme a nerozumějí ani naší řeči. Ostatně nepřipomenu vám toho již, povíte-li mi, co se stalo s náčelníkem Flatheadů, jenž před deseti lety s vámi do hor odešel a již se nevrátil.“

„Povím vám to, Boytone,“ sliboval obchod-

ník, „zaručíte-li se mi, že se již nikdy a nikde o tom nezmíníte.“

„Zaručuji se, mistře Snowdone,“ pravil na to Irčan.

Obchodník jal se vypravovati, avšak hlasem velmi slabým:

„Onen náčelník Ploskohlavců,“ pravil, „byl velmi vychytralý Indian. Měl jsem tenkráte krásnou pušku, jejíž pažba z ebenového dřeva byla krásně vykládána. I zalíbila se velmi náčelníkovi, tak že ji chtěl míti. Nabízel mi, že mi ukáže bohaté zlaté ložisko, dám-li mu svou pušku. Přijal jsem jeho nabídnutí.“

„Ubírali jsme se spolu do hor a přišli jsme až ke slapu, pod nímž bylo dle ujišťování náčelníkova zlato uloženo. Lehl jsem si na kraj nádrže a zíral do hlubiny. Opravdu byly tam zlaté hroudy zvící holubího vejce. Ale neprozradil jsem, že zlato vidím. Neměl jsem chuti, rozloučiti se s puškou, které jsem v pusté krajině tak potřeboval.“

„Nevidím zlata,“ zapíral jsem.

„Což je bledá tvář raněna slepotou, že ho nevidí?“ zlobil se náčelník.

„Vidím lépe, než ty, vráno,“ odsekl jsem. Slovo dalo slovo a konečně zastřelil jsem náčelníka touž puškou, za níž mi zlaté ložisko ukázal.“

„Nyní víte všecko, Boytone,“ končil Snow-

don své vypravování, „i doufám, že mne příště ušetříte připomínáním oné události.“

„Buďte bez starosti, mistře Snowdone,“ ujišťoval Irčan, „již nikdy o tom se nezmíním, věda proč jste Indiana zastřelil. Kdybyste toho byl neučinil, nebyl byste byl životem svým jist. Náčelník byl by vás byl pro pušku onu dříve nebo později se světa zprovodil.“

XI.

Na útěku.

Oba pohledli naproti sobě na místo, kde seděl onen Indian. Avšak již ho tu nebylo.

„Kam asi odešel?“ tázal se Irčan.

„Kdož to ví,“ odpověděl obchodník, pokrčiv ramenoma.

„Boytone,“ pokračoval pak, „svedl jste mne k tomu, že jsem vypravoval, jak náčelník Ploskohlavců přišel o život. Což jestli onen Indian to slyšel? Dle podoby je to jeho syn a tu bych neušel jeho krevní pomstě. Musíme proto co nejdříve odtud. Připravte se na cestu! Jak mile usnou, vytratíme se.“

„Což jsou tito Indiani Ploskohlavci?“ tázal se Irčan.

„Nikoliv,“ odpověděl obchodník, „ale onen

Indian, jenž zmizel, je Ploskohlavec. Poznávám to podle útvaru lebky.“

Prohledše pušky a náboje, zabalili se oba do svých pokrývek a ulehli jako ku spaní. Když po chvíli ohně uhasly a všude bylo ticho, vstali a opustili tábor.

Šťastně prošli skrze rozestavené stráže a ubírali se pod závojem noci k blízkým Skalným horám.

Nebyli ještě daleko od tábora, když nenadále povstal za nimi strašný lomoz. Válečný pokřik rozléhal se daleko široko po rozsáhlé rovině, v něj se mísily četné rány z pušek. Pak nastalo ticho. Avšak ticho trvalo jen krátkou dobu. Opět počal boj, avšak hluk vzdaloval se, až konečně utichl zcela.

Oba běloši leknutím zastavili se. Shledavše ale, že nastal boj, pospíchali k horám.

Šťastně jsme vyvázli,“ liboval si obchodník. „Kdybychom byli jen o deset minut se opozdili, snad bychom leželi mrtvi na prairii.“

„Buď Bohu chvála, že jsme unikli!“ zvolal Irčan. „Jaká to byla strašná vřava! Myslil jsem, že ďáblové vyřítili se z bran pekelných a ten hrozný hřmot ztropili. Snad rudochové jeden druhého neskalpovali?“

Mám za to, že Hadí Indiani, s kterými jsme se sešli, byli od jiných přepadeni,“ vysvětloval Snowdon. „Snad přešli do cizího hájemství a

vlastníci se pustili do nich. Podobné přehmaty se prý často dějí mezi Indiany.“

Takto hovoříce, došli oba dobrodruzi až k předhořím Skalných hor. Dále nešli, nýbrž ulehnuvše si, očekávali jitra.

Konečně se rozednilo a paprsky sluneční na všecky strany se šířice, osvětlily prairijní rovinu.

„Tam je tábořiště,“ pravil Snowdon, „panuje na něm úplné ticho, není viděti ani mrtvol, jež tráva kryje.“

„Co je to tam?“ tázal se Boyton, ukazuje na úzký tmavý pruh, táhnoucí se od jihu ke Skalným horám.

„To jsou Indiani,“ pravil Snowdon. „Kráčejí jeden za druhým po způsobu husím ke Skalným horám. Mají asi na spěch, nechtíce si popřati ani spánku, jenž po nočním boji by jim byl vítán. Nejspíše uchýlili se jejich protivníci do Skalných hor a tito nyní snaží se, by je tam vyhledali. Avšak již je čas, abychom ve své cestě pokračovali. Proto pojďme!“

Oba muži zdvihše se, pustili se do hor. Šli údolími a úzkými úžlabinami, podlé kterých stráně horské vysoko strměly. Asi po čtyřhodinném putování přišli k potoku, na jehož břehu spatřili lidské stopy. Mimo to byla půda podél potoka jako překopána.

„Co to znamená, mistře Snowdone?“ tázal se Irčan.

„Před nedávnem se tu zlatokopové usadili a rýžovali zlato,“ odpověděl obchodník, načež mluvil pro sebe: „Dobře jsem učinil, že jsem zlato uschoval na nepřístupné skále, kde ho nikdo hledati nebude. Dole snadno by mohli zlatokopové na něj přijíti.“

„Tamto je nějaká chatrč!“ pravil Boyton, ukazuje na protější stráň. „Abychom snad se tam uchýlili a hledali ochrany proti Indianům.“

„Učiníme tak, a to tím spíše, ježto se blíží bouře,“ přisvědčil obchodník. „Avšak ať ani slovem se nezmíníte, za kterým účelem jsme do Skalných hor přišli!“ přikazoval pak svému průvodci.

„Neřeknu ničeho, buďte ubezpečen, mistře Snowdone!“ sliboval Irčan.

Přebrodivše potok, přišli brzy k chatrči, sroubené z neotesaných kmenův a pokryté drnem. Zaklepali, ale nikdo se neozval; otevírali násilně dvéře, ale tyto nepovolily, jsouce pevnou závorou zastrčeny. Okénka byla malá, tak že nebylo lze jimi do vnitř vniknouti. Co tedy dělati? Stavení přiléhalo v zadu ke skále. Irčan vylezl tudy na střechu, odtrhl latě a povstalým otvorem vnikl do podstřeší. Touže cestou dostal se tam i Snowdon.

„Myslím, abychom se přede vším spánkem posilnili,“ navrhoval Irčan.

„Nemám nic proti tomu," pravil obchodník jenž byl velmi unaven.

Rozloživše na povale své pokrývky, ulehli si a brzy usnuli.

Venku zatím nastala hrozná bouře spojená s lijákem, jakéž na jaře v oněch krajinách obyčejně panují.

X.

Ve srubu.

Když se přehnala bouře, otevřely se dvéře dřevěné chatrče a dva muži vstoupili do jizby. Chatrč tu stála od lonska a sloužila za obydlí českému lovci Kohoutovi, jenž zároveň s přítelem svým Dvojzubcem súčastnil se rýžování zlatého písku. Hlomozem povstalým probudil se obchodník a naslouchal.

„Hadím Indianům zajde chuť podruhé pytlačiti v hájemství Flatheadů," pravil jeden z příchozích anglicky, ale s indianským přízvukem. „Měli jsme je všecky postříleti a jejich skalpy si vzíti. Avšak ušetřil jsem jich, jsa pamětliv slibu, jejž jsem byl učinil svému bílému bratru."

„Můj bratr jednal jen dle vůle Boží," pronesl se druhý, „a může se naditi odměny. Avšak kam asi se poděli oba běloši, s kterými se můj bratr u ohně setkal?"

„Bezpochyby odešli z tábora ještě před naším útokem a do hor se odebrali,“ odpověděl Indian. „Děšť pak vyhladil jejich stopy, tak že moji bojovníci nejsou s to, by je našli. Jeden z nich je onen Heine, o němž jsem svému příteli vypravoval. Každý vrah bezděky vyhledává místo svého zločinu a proto mám za to, že se s ním poblíže hrobu otcova setkáme.“

Obchodník uslyšev slova Indianova, zachvěl se a hojný pot vyrazil mu strachem na obličeji. Však brzy se vzpamatoval, když si pomyslil, že jen se dvěma je mu co činiti.

Zatřásl Irčanem a pošeptal mu do ucha: „Boytone, Boytone, pod námi jsou Indiani Ploskohlavci, kteří nás hledají.“

Irčan probudiv se, vyskočil a rozhlížel se kolem sebe.

„Z ticha, Boytone,“ napomínal obchodník svého soudruha, „ať se neprozradíme!“

„To je pěkné, to jsme jim vlezli zrovna do pasti,“ rozumoval Irčan.

„Jsou jen dva,“ pravil Snowdon, „a naše pušky jsou dobré.“

„Jsou-li jen dva, není se nám co báti,“ řekl Boyton, „zajisté se na nás neodváží.“

„Ale přivedou si posilu a pak se jim neubráníme,“ pravil Snowdon. „Musíme tedy je překvapiti a neškodnými učiniti!“

„Snad byste nechtěl k staré vraždě přičiniti

dvě nové? K tomu já ruky nepřiložím a to tím méně, ježto mezi nimi žije jako missionář bratr mé ženy,“ odpíral Irčan.

„Vždyť usilují o naše bezživotí,“ domlouval Boytonovi obchodník, „a my bychom se neměli brániti?“

„Zůstaňme zatím zde v bezpečném úkrytu!“ radil Boyton. „Deštěm je naše stopa shlazena a nikdo netuší, že se zde nalézáme. Najdou-li nás a učiní-li na nás útok, pak teprve můžeme užiti svých zbraní.“

Rada tato nelíbila se obchodníkovi. Jednak strach před mstitelem, který dlel na blízku, jednak touha po zlatém pokladu, jenž nedaleko odtud byl skryt, zatemnil úplně rozum jeho, tak že nepomysle na jednoduchá pravidla ostražitosti, chtěl bezpečný úkryt opustiti a po mokré půdě, v níž byly stopy jeho znatelny, bez průvodce dále se ubírati.

„Nechcete-li zároveň se mnou je překvapiti,“ pravil Snowdon, „pokusím se o to sám. Vy zatím zůstaňte zde a přispějte mi na pomoc, kdybych toho potřeboval.“

„Nečiňte toho, neodoláte jim,“ zrážel obchodníka Irčan. „Oni mají také pušky a ježto jsou dva, mají nad vámi převahu. Rozvažte si to!“

„Učiním, jak jsem pravil,“ stál na svém

Snowdon, „vy pak připravte se, až vás zavolám.“

„Buď si, jen ať toho nelitujete!“ řekl na to Irčan.

Snowdon vylezl z podstřeší na střechu a odtud na skalní výběžek. Rozhlížeje se okolo sebe, nespatřil nikoho. Odtud slezl do skalní rokle a po tichu ubíral se dále, maje pušku v ruce. Předsevzal si pevně, že každého zastřelí, kdo mu do rány přijde.

Za několik minut vzdálil se od srubu tak dalece, že ho odtamtud nemohli viděti. Znaje dobře krajinu, ubíral se přímo k místu, kde byl jeho zlatý poklad ukryt.

Asi za půl hodiny přišel k osamělé vysoké skále tvaru jehlancovitého. Stála nad Duhovým slapem, s něhož voda s hukotem do veliké hlubiny se řítila. Stěny její byly velmi příkré a na první pohled nebylo lze nahoru se dostati. Avšak Snowdon vypátral uzoučkou stezičku, která vedla až na vrchol, zakončený vyhloubenou plochou. Do této vyhloubeniny byl vynesl při poslední své návstěvě z hlubiny pod slapem zlaté hroudy zvící holubího vejce a pokryl je ploskými kameny.

Odstraniv kameny, díval se na drahocenný svůj poklad. Oči jeho plály zvláštním leskem. Pohledem na zlatý kov byl tak unesen, že zapomněl na všeliké nebezpečí, jež mu hrozilo.

Nepovšiml si, že Indiani obstoupivše skálu, se všech stran jej pozorují.

Když se dosti nadíval na svůj poklad, vytáhl váček a naplnil jej zlatými kaménky. Zavěsiv si na záda pušku a přes rameno pokrývku, chtěl sestoupiti. Ale když pohleděl dolů, spatřil opodál skály Indiany. Maje za to, že ho posud nespatřili, rychle se sehnul, sundal se sebe pušku a pokrývku a vlezl do vyhloubeniny, z níž byl kameny a zlaté hroudy vyndal. Jest-li ho Indiani posud nespatřili, zůstane tu, až odejdou; jest-li jej již zpozorovali a nepřátelsky se k němu budou chovati, může se odtud snadno brániti. Zůstane tu, dokud jen bude moci.

Po odchodu Snowdonově seděl Irčan Boyton u otvoru ve střeše, netrpělivě čekaje, až jej společník jeho zavolá. Zlobil se na něj, že bez příčiny chce na Indiany učiniti útok, jenž se ničím neliší od zákeřnického přepadení. Ale přece byl ochoten přijiti mu k pomoci, když by se octl v nebezpečí. Míjela minuta za minutou a dole ticho. Oba muži dleli v jizbě, spolu hovoříce.

„Snad neodešel?“ pomyslil si Irčan. „Ale tím by si mnoho neposloužil. Indiani zpozorují jeho stopu v měkké půdě a brzy ho dohoní. Jednomu bude se tíže brániti, než dvěma.“

Když uplynula celá hodina, nabyl jistoty,

že jej obchodník zrádně opustil a sám na další cestu se vydal.

„Prohlásím se Ploskohlavcům a budu se tázati po svém svatu missionáři," pravil pak k sobě.

I vylezl na střechu srubu, odtud přestoupil na skalní výběžek a s něho seskočil dolů. Zaslechnuvše hlomoz, vyběhli z jizby oba muži, Indian Dvojzubec i český lovec Kohout.

Výkřik radosti vydral se Indianovi z hrdla. Marně pátral po vrahu svého otce a nyní měl před sebou jeho soudruha.

„Čeho zde pohledává bledá tvář? Kde je společník jeho, zvaný Heine?" zuřivě se tázal Indian.

„Jsem z Wiskonsinu a jmenuji se Ralf Boyton," odpověděl Irčan. „Přišel jsem do Skalných hor vyhledat bratra své ženy, jenž jako missionář žije mezi rudými bojovníky kmene Flatheadů a pozeptat se po jeho zdraví. Před bouří skryli jsme se na podstřeší, ježto nemohli jsme se dostati do jizby. Mistr Snowdon opustil mne před hodinou, aniž vím, kam odešel."

V tom přiběhl ke srubu Dvojzubcův bratr Orel skalní a zvěstoval: „Můj bratr otevřiž obě uši, neboť má slova budou mu zníti jako nejlahodnější hudba. Naši bojovníci objevili stopu bledé tváře, zvané Heine, i obstoupili skálu nad

Duhovým slapem, na niž byl vylezl, tak že nám nikudy uniknouti nemůže.“

„Nepravil jsem, že se s vrahem setkáme blíže otcova hrobu?“ pravil Dvojzubec ke svému společníku. „Veliký duch vydal vraha v ruce naše! Nuže pojďme, abychom pomstili otcovu smrť!“

Nevšímaje si již svata missionářova, vyzval českého lovce, by jej doprovodil. Na to ozbrojiv se, pospíchal s bratrem k jehlancovité skále nad známým slapem. Kohout a Boyton kráčeli za nimi.

XI.

Boj na skále.

„Vy že jste z Wiskonsinu?“ tázal se český lovec.

„Ano,“ přisvědčil Irčan, „a sice z Kaledonie u Racine.

„Z Kaledonie u Racine?“ opakoval Kohout. „A znáte tam farmáře Kazdu a jeho dceru Marii?“ tázal se.

„Znám velmi dobře,“ přisvědčil Irčan. „Mistr Kazda má velikou farmu a požívá všeobecné vážnosti. Jeho dcera provdala se za mistra Snowdona, bohatého farmáře a obchod-

níka dobytkem, právě za toho, jenž mě před hodinou opustil a nyní od Indianů stihán jest."

„Toť přece není možno!" pochyboval Kohout.

„Je tomu tak," jistil Boyton. „Mistr Snowdon vypravil se do Skalných hor a vzal mne s sebou za průvodčího. Včera jsme byli v táboře Hadích Indianů. Avšak v noci odešli jsme z tábora právě před srážkou, jež se stala mezi Hadími Indiany a jejich protivníky, a dnes došli jsme až k onomu srubu, v němž jsme se před bouřkou v podstřeší ukryli."

„A je s ním Marie šťastna a spokojena?" vyzvídal český lovec.

„On jí sice neubližuje," odpověděl Irčan, „ale šťastné jejich manželství není. Moje žena Kateřina často s ní mluvívá i dověděla se od ní, že si mistra Snowdona z lásky nevzala."

Český lovec věděl dost. Mlčky kráčel s Irčanem, až dohonili oba Indiany.

Dvojzubec byl u velikém rozčilení, ač to nijak nedával na jevo. Byloť mu popřáno, by nyní vykonal, po čem tak dlouho marně toužil a co mu mravy indianské za největší povinnost ukládaly.

I Kohoutovi jinak se nevedlo. Bylť na rozcestí. Kdyžby obchodník padl za oběť pomstě jeho přítele, mohlť se státi manželem té, pro niž cestu do cizího dílu světa vážil. Toho mohl

dosíci, kdyby se obchodníka nezastal. Avšak vnitřní hlas mu radil, aby manžela Mariina hleděl z nebezpečí vyprostiti. Rozhodl se pro zachování Snowdonovo.

Po půl hodině přišli ke skalnímu jehlanci. Ploskohlavci byli jej obstoupili kolem do kola. Snowdonovi bylo již zřejmo, že se tak stalo pro něho.

Podstoupí s nimi boj na život a na smrť. Zůstane nahoře, dokud se nevystřílí. By byl chráněn před kulemi indianskými, nastavěl kamenů před vyhloubeninou, ve které seděl. A nyní očekával útoku nepřátelského.

Dvojzubec shromáždiv své bojovníky okolo sebe, mluvil k nim takto:

„Moji stateční bojovníci! Muž bledé tváře, jenž právě dlí na vrcholu skály, jest úhlavním nepřítelem našeho kmene. Urazil těžce Flatheady, zrádně zavraždiv jejich náčelníka. Krev jeho volá o pomstu!

Vím sice, že s nebezpečím života spojeno jest jakékoli se přiblížení k jeho útulku. Avšak jsou prostředky, jež toto nebezpečí umenšují: zahalme celou skálu v kouř. Neroste na blízku s dostatek stromů? Moji bojovníci snestež kolem skály chvoj a zapaltež ji!“

Ploskohlavci projevili hlasitě svůj souhlas.

Vyňavše z pásu tomahavky, jali se podtínati stromy, oklesťovati je a chvoj snášeti pod skálu.

Český lovec uznal, že jest již čas, aby se zasadil o zachování života obchodníkova. Přiblíživ se k náčelníkovi, pravil:

„Dovolíž, můj příteli, bych promluvil s bělochem na skále a jej vyzval ke vzdání se!“

„Buď si,“ odpověděl Dvojzubec, „nemám ničeho proti tomu.“

„A co učiní můj přítel, až bude míti svého protivníka ve své moci?“ vyzvídal Kohout.

„Dám jej uvázati k mučidlu a usmrtím jej!“ odpověděl náčelník.

„Ale tím způsobem nebude můj přítel jednati po právu,“ namítal český lovec.

„Vždyť i zákony bělochů trestají smrtí ty, kteří jiného o život připravili,“ pravil nato Indian.

„Toť je sice pravda,“ přisvědčil Kohout, „Ale má se to díti dle zákonných ustanovení. Vyzvu tedy bělocha, by se vzdal, ale ujistím jej slibem náčelníkovým, že bude postaven před šerifa, jemuž se musí pro vraždu náčelníka Flatheadů zodpovídati.“

„Toho nelze učiniti,“ odpíral náčelník, „musí zemříti rukou Flatheada, by pomstěna byla krev mého otce.“

Český lovec nedal se másti prohlášením náčelníkovým a neustal mu domlouvati, až svolil k jeho žádosti.

Přivázav bílý šátek na hlaveň své pušky,

vstoupal po stezce na jehlancovitou skálu. Přišed asi do prostřed, jal se s obchodníkem vyjednávati.

„Mistře Snowdone, chci s vámi promluviti několik slov,“ zvolal nahoru.

„Kdo jste a čeho tu pohledáváte?“ tázal se oslovený.

„Jsem český lovec a přítel náčelníka Flatheadův,“ odpověděl Kohout. „Dvojzubec, jenž seděl s vámi u jednoho ohně v táboře Hadích Indianů, dozvěděl se, že jste zavraždil jeho otce u slapu, kterýž je nedaleko odtud. I vyzývá vás, abyste se vzdal. Učiníte-li tak, bude se vám zodpovídati před šerifem z vraždy, zamítnete-li tento návrh, zapálí pod skalou chvoj, která vám nemožným učiní pobyt nahoře a pak vás odevzdá na mučidlo.“

„Nevzdám se,“ odpíral obchodník, „chce-li mě míti, ať si pro mne přijde!“

„Je to vaše poslední slovo?“ otázal se český lovec.

„Poslední,“ přisvědčil Snowdon.

Kohout sestoupil se skály a ubíral se k Irčanu. Nemohl si nic vytýkati, vždyť učinil všecko, co mohl, aby manžela Mariina zachránil.

Indiani snesše chvoj a chrastí okolo skály, zapálili je. Věnec plamenů obklíčil skálu a hustý dým zahalil její vrchol. A když po půl hodině nebyl účinek viditelný, stoupali nahoru mladí

bojovníci, nesouce před sebou otépky chvoje na ochranu proti kulím bělochovým. Rozzuřil se strašný boj. Snowdon střílel dolů na své útočníky a tito zase nahoru, kdykoli se k nim nahnul.

Konečně mu došlo všecko střelivo. Nemaje naděje na vyváznutí a věda, co ho očekává, kdyby živ v ruce Indianů se dostal, odhodlal se učiniti konec svému životu. Vystoupiv na okraj vrcholu, vrhl se se skály.

Na úpatí jehlance nalezena byla jen neforemná hmota lidského těla.

„Smrť otce mého přítele jest již pomstěna,“ pravil český lovec k Dvojzubcovi, „proto nechť náčelník povolí počestně pohřbíti mrtvé tělo bělochovo.“

Irčan vykopal po skalou hrob, do níž byla vložena mrtvola obchodníkova. Na hrobě pak byl vztýčen kříž s nápisem: „Zde odpočívá mistr Snowdon z Kaledonie ve Wiskonsinu.“

XII.

Zakončení.

„Chce-li můj bělolící bratr navštíviti bratra své ženy, dám mu průvodčího,“ nabídl Dvojzubec Irčanovi. „My pak pustíme se za zubry,

kteří na prairii v ohromných stádech se objevili.“

Irčan poděkoval náčelníkovi za jeho laskavosť. Nato prohlásil český lovec, že honby se nesúčastní, nýbrž bílého muže doprovodí a pak s ním cestu do Kaledonie ve Wiskonsinu nastoupí.

„Můj přítel chce již nás opustiti?“ smutně dotazoval se Dvojzubec. „Ublížili mu čím rudí muži, či nelíbí se mu již mezi námi, aniž jej poutá divukrásná země na Yellowstonu, kteréž letos ještě nenavštívil?“

„Ani to, ani ono,“ odpověděl Kohout. „Avšak můj rudý bratr věziž, že Heine, jenž tuto jest pochován, byl manželem mé bývalé nevěsty, která opět je svobodnou. Oznámím jí smrť jejího muže a později požádám ji za ruku, načež se vrátím do krajin mně velmi milých.“

Náčelník Dvojzubec podivil se řízení Božímu i vydal svědectví svému bílému příteli, že vše učinil, aby svého soka před smrtí zachránil a že svědomí jeho je úplně čisto.

Nakázav svým soukmenovcům, aby se pustili za zubry, provázel oba bělochy do vesnice indianské. Missionář spatřiv svého svata, byl velmi potěšen. Vyptával se ho, jak se daří jeho sestře Kateřině a jak se do Skalných hor dostal. Když uslyšel o smrti vraha náčelníkova, poučil

Dvojzubce, že zločin vrahův nezůstal bez trestu a že Bůh svým časem každého najde.

Boyton žádal svého svata, aby se s ním vrátil do Wiskonsinu. Avšak missionář odpíral, řka: „Mé místo jest jen mezi rudými muži, kteří mají zapotřebí mého poučování. protož jdi s pokojem a pozdravuj ode mne mou sestru!“

Za týden se vydali oba bílí muži na cestu. Český lovec vzal s sebou zlatá zrna, jež byly u Snowdona nalezeny, aby je manželce nebožtíkově odevzdal, jak tomu chtěl Dvojzubec. Také Irčan nesl váček se zlatem, jež missionář od vděčných rudochů byl obdržel a nyní své sestře posílal. Náčelník Flatheadů i missionář doprovodili je až na nejbližší stanici dráhy Pacifické. Rozloučivše se tady se svými přátely, ujížděli po dráze na východ a dostali se šťastně do Chikaga a odtud do Racine a Kaledonie.

Kohout vešed do stavení Kazdova, pozdravil po česku. Kazda, jenž byl sám doma, poděkoval příchozímu a přivítal jej obvyklým způsobem.

„Neznáte mne již?“ divil se lovec.

Hospodář upřev naň oči, poznal jej nyní a pravil: „Vy jste hajný Kohout, vítám vás ještě jednou v mém obydlí. Že pak jste nedal o sobě ničeho věděti. Psali jsme vám po svém odjezdu z Čech dvakráte.“

Kohout vypravoval, že po smrti matčině od-

stěhoval se také do Ameriky, poslav napřed list do Kaledonie. Avšak shledav, že Marie se vdávala, neprohlásil se a odebral se ke Skalným horám, odtud se nyní vrací, přinášeje smutnou zprávu o smrti Snowdonově.

„Ubohý zeť!“ litoval Kazda Snowdona. „Nepomyslil si, že se již nevrátí z daleké cesty. Budiž mu země lehká!“

Když pak mu dále pověděl, jak hleděl Snowdona osvoboditi a že přináší zlato, pro něž jeho zeť tak nebezpečné cesty se odvážil, poděkoval mu za jeho neobyčejnou šlechetnosť.

Nyní odebrali se oba k Marii a šetrně jí oznámili smrť Snowdonovu. Mladá vdova byla nešťastným koncem života svého muže velmi dojata i šlechetným jednáním Kohoutovým.

Když uplynula doba smutku požádal Kohout Marii za ruku, jíž se mu také dostalo. Nato přemluvil svého tchána, by prodal farmu v Kaledonii a odstěhoval se s ním na západ, kde po čtyři léta se byl zdržoval. Kazda tak učinil i odebrali se pak všichni tři i s manžely Boytonovými do zemiště Montany, kdež v Bozemannu, osadě ležící na severní straně krajiny Yellowstonské, se usadili. Odtud činívali časté vycházky do Národního parku, jenž se stal cílem cestovatelů ze všech krajin obcí severoamerických. Železnice, která jde až k samému úpatí

hor Národní park obkličujících, usnadňuje návštěvu divukrásné krajiny na Yellowstonu.

Dvojzubec měl velikou radosť, když se dověděl o jejich přesídlení. Vypravil se k nim a pozval je do své osady. Vyhověli jeho pozvání a navštívili osadu Ploskohlavců, kteráž přičiněním missionářovým a náčelníkovým znamenitě zkvétala.

Roku 1885. přišli zároveň s ostatními českými Amerikány do Čech a navštívili své rodiště pod sv. Horou. Bývalí jejich sousedé je upřímně uvítali. Kohout vypravoval své divné osudy, maje vděčné posluchačstvo. Na tomto vypravování se zakládá povídka o Dvojzubcovi náčelníku Ploskohlavců, již jsme tuto podali.